

IN MEMORIAM DR. JOOP VAN BRUMMELEN

Op 12 september overleed op 85-jarige leeftijd Joop van Brummelen, lid van onze vereniging sinds 1948 en oud medewerker van het Rijksherbarium in Leiden. Zijn hoge leeftijd en het feit dat Joop al een aantal jaren aan huis gekluisterd was door ouderdom en ziekte maakt het waarschijnlijk dat veel jongere leden hem niet hebben gekend, maar voor de oude garde is Joop een begrip.

Joop werd al op 16-jarige leeftijd lid van de Nederlandse Mycologische Vereniging, en zou komend jaar zeventig jaar lid zijn geweest. Dat is op zich al heel bijzonder. Volgens eigen zeggen werd hij lid naar aanleiding van de tentoonstelling die de NMV in 1948 in Artis hield. In die tijd was het nog heel gewoon om een tentoonstelling met verse paddenstoelen in te richten voor het grote publiek.

Nog geen tien jaar nadat Joop lid was geworden van de NMV trad hij toe tot de staf van het Rijksherbarium, waar hij zich in goed gezelschap wist van Marinus Donk, Rudi Maas Geesteranus en Kees Bas. Het instituut telde vanaf die datum **vier** voltijds posities voor paddenstoel-taxonomen: dat kun je je in deze tijd niet meer voorstellen! Elke mycoloog had zijn specialisme, en Joop zou vanaf die tijd zich gaan wijden aan de studie van Ascomyceten, in het bijzonder van de mest bewonende soorten. In 1967 promoveerde hij op een monografie van *Ascobolus* en *Saccobolus*. Het boek, dat als supplement van *Persoonia* verscheen, getuigt nog altijd van de uiterst degelijke en gedetailleerde manier waarop hij deze bewerking had vormgegeven. Het boek is, dankzij het digitale tijdperk waarin we leven, te downloaden van de website van Naturalis, de opvolger van het Rijksherbarium, evenals alle andere publicaties van Joop van Brummelen (<http://www.repository.naturalis.nl/>). Een volledige lijst van de publicaties van Van Brummelen is te vinden op de website van de NMV.

Naast de taxonomische studies van mest bewonende ascomyceten, waar Joop over bleef publiceren tot in 1995 met de monografie van *Pseudoombrophila*, raakte hij ook steeds meer geïnteresseerd in de ultrastructuur van de Ascomyeten. Dankzij hem werd de elektronenmicroscopie op het instituut geïntroduceerd, de start voor een lange reeks publicaties over onderwerpen als de ontwikkeling en structuur van de vruchtlichamen en ultrastructuur van de wand van de sporen en de ascus van de Pezizales. Een deel van de studies werd zeer succesvol uitgevoerd door zijn promovendi Emily Merkus en Gerard Verkley.

Naast zijn wetenschappelijk werk was Joop ook een uitmuntend redacteur van wetenschappelijke artikelen. Hij was jaren mede hoofdredacteur van 'Persoonia', dat mede door hem was opgericht.

Fotografie, zowel de wetenschappelijke als de kunstfotografie was een grote passie van Joop. Jarenlang werden we vergast op zijn prachtige nieuwjaarswensen, altijd in zwart-wit en een lust voor het oog. Bij zijn vertrek uit het instituut kwam uit een van zijn kasten een grote verzameling camera's tevoorschijn: hij wist zich altijd te voorzien van de laatste snuffjes en uitvoeringen.

Binnen de NMV heeft Joop lange tijd allerlei functies vervuld, waaronder een langdurig lidmaatschap van de Wetenschappelijke Commissie. Veel leden hebben van zijn kennis mogen profiteren, daar hij altijd beschikbaar was bij het oplossen van problemen in de Ascomyceten. Tevens was hij actief in

de Franse mycologische vereniging, waar hij veel contacten had, en jaarlijks de congressen bezocht. Zijn overlijden heeft ook daar herinneringen losgemaakt.

Joop was een bescheiden en beminnelijk mens. Hij trad niet graag op de voorgrond. Pas toen ik Kees Bas opvolgde op het instituut heb ik Joop beter leren kennen. Hij heeft me enorm geholpen bij het uitvoeren van mijn taken, en ik heb ook goede herinneringen aan de bezoeken bij Joop en Coby thuis in Haarlem, waar we genoeglijke etentjes hebben gehad.

Joop zal voortleven als een van de grote Nederlandse mycologen van de afgelopen 70 jaar.

Chiel Noordeloos

Chronologische lijst van publicaties door J. (Joop) van Brummelen

versie 16 september 2017, samengesteld door Aldert Gutter

- & Went, J.C. 1957. *Streptosporangium* isolated from forest litter in the Netherlands. *Antonie van Leeuwenhoek Journal of Microbiology* 23: 385-392.
- 1958. Trypaanblauw als celwandkleuring bij fungi. *Coolia* 5: 14.
- 1962. Studies on Discomycetes - I. Types of species of *Ascobolus* and *Saccobolus* in Spegazzini's herbarium. *Persoonia* 2: 195-199.
- 1962. Studies on Discomycetes - II. On four species of *Fimaria*. *Persoonia* 2: 321-330.
- 1965. Het fotograferen van paddestoelen I. *Coolia* 12: 9-13.
- 1966. Het fotograferen van paddestoelen II. Opnamen in kleuren. *Coolia* 12: 53-62.
- 1967. A world-monograph of the genera *Ascobolus* and *Saccobolus* (Ascomycetes, Pezizales). *Persoonia Supplement 1*: 1-260.
- 1968. Boekbespreking: J.A. von Arx, Pilzkunde. *Coolia* 13: 117-118.
- 1969. Clues for the determination of the spore-sizes in Boudie's illustrated publications. *Persoonia* 5: 233-236.
- 1969. Studies on Discomycetes - III. *Persoonia* 5: 225-231.
- 1972. Ascocarp ontogeny and a natural classification of the Ascobolacea. *Persoonia* 6: 389-394.
- 1974. Light and electron microscopic studies of the ascus top in *Ascozonus woolhopensis*. *Persoonia* 8: 23-32.
- 1975. Light and electron microscopic studies of the ascus top in *Sarcoscypha coccinea*. *Persoonia* 8: 259-271.
- 1976. Afscheid van Dr. R.A. Maas Geesteranus. *Coolia* 19: 29-31
- 1976. Some new species of *Saccobolus*. *Persoonia* 8: 421-430.
- 1977. A new genus of Pezizales from Thailand. *Kew Bulletin* 31: 617-620.
- 1978. The operculate ascus and allied forms. *Persoonia* 10: 113-128.
- 1979. Het honderdvijftigjarig bestaan van het Rijksherbarium met speciale aandacht voor de mycologische afdeling. *Coolia* 22: 63-69.
- 1979. Mycology and lichenology at the Rijksherbarium. *Blumea - Biodiversity, Evolution and Biogeography of Plants, Vol. 25*: 83-88.
- 1980. Two species of *Ascobolus* new to Britain. *Persoonia* 11: 87-92.
- 1981. The genus *Ascodesmis* (Pezizales, Ascomycetes). *Persoonia* 11: 333-358.
- 1981. The operculate ascus and allied forms. New York / Heidelberg / Berlin: Springer-Verlag.
- & Candoussau, F. 1981. *Ascobolus xylophilus* redescribed from France with remarks on its taxonomic position. *Persoonia* 11: 377-380.
- 1983. Some observations on the variability of *Tricharina gilva* (Boud. apud Cooke) Eckbl. *Cryptogamie Mycologie* 4: 165-171.
- Bas, C., Brummelen, J. van, Tjallingii, F. & Tjallingii-Beukers, G. 1983. Standaardlijst van Nederlandse paddestoelnamen. Wetenschappelijke Mededeling KNNV 156. Hoogwoud: KNNV.
- 1984. Notes on cup-fungi – 1. *Persoonia* 12: 149-154.
- 1984. Notes on cup-fungi – 2. *Persoonia* 12: 327-334.
- 1985. *Pseudoascozonus*, a new genus of Pezizales. *Proceedings of the Indian Academy of Sciences Section B* 94: 363-367.
- 1986. Notes on cup fungi – 3. On three species of *Cheilymenia*. *Persoonia* 13: 89-96.
- 1986. Ultrastructure of the ascus top and the ascospore wall in *Fimaria* and *Pseudombrophila* (Pezizales, Ascomycotina). *Persoonia* 13: 213-230.
- 1987. Ultrastructure of the ascus and the ascospores in *Pseudascozonus* (Pezizales, Ascomycotina). *Persoonia* 13: 369-377.
- 1989. Ultrastructural comparison of different types of ascospore ornamentation in *Eleutherascus tuberculatus* (Pezizales, Ascomycotina). *Studies in Mycology* 31: 41-48.
- 1989. Ultrastructure of the ascus and the ascospore wall in *Eleutherascus* and *Ascodesmis* (Ascomycotina). *Persoonia* 14: 1-17.
- 1990. Notes on cup-fungi – 4. On two rare species of *Ascobolus*. *Persoonia* 14: 203-207.
- 1991. In Memoriam Dr. G.L. van Eyndhoven. *Coolia* 34: 2.
- 1992. *Ramgea*, a new genus of Pezizales from the Netherlands. *Persoonia* 14: 577-582.
- & Noordeloos, M.E. 1992. Editorial. *Persoonia* 15: 1.
- Kullman, B. & Brummelen, J. van. 1992. Studies on the character variability in the *Ramsbottomia crechqueraultii* complex (Pezizales). *Persoonia* 15: 93-99.
- 1993. Ultrastructure of the ascus and the ascospore wall in *Scutellinia* (Pezizales, Ascomycotina). *Persoonia* 15: 129-148.
- 1994. Problems in the Systematics of *Pezizales*. In: Hawksworth, D.L. & Mouchacca, J. 1994. Ascomycete Systematics. Problems and Perspectives in the Nineties. Boston: Springer-Verlag. pp. 303-314.
- 1994. The significance of ascospore ornamentation in the taxonomy of the genus *Pseudombrophila* (Pezizales). *Abstr. fifth int. mycol. Congr., Vancouver*: 228.
- 1995. A world-monograph of the genus *Pseudombrophila* (Pezizales, Ascomycotina). *Libri Botanici Vol. 14*. München: IHW-Verlag, 1-117.

- Wang, Y.Z. & Brummelen, J. van. 1997. A new species of *Ascobolus* from Taiwan. *Mycotaxon*. 65: 443-446.
- 1998. Reconsideration of relationships within the Thelebolaceae based on ascus ultrastructure. *Persoonia* 17: 425-469.
- 1998. Two rare coprophilous ascomycetes from Norway. *Persoonia* 17: 119-125.
- & Kristiansen, R. 1999. A new species of *Boubovia* (Pezizales) from the Hvaler Archipelago in Norway. *Persoonia* 17: 487-490.
- & Richardson, M.J. 2000. *Ascoyonus monascus*, a new species of Ascomycetes from Great Britain. *Persoonia* 17: 265-271.
- 2005. Book review: F. Doveri. Fungi fimicoli Italici. A guide to the recognition of basidiomycetes and ascomycetes on faecal material. *Persoonia* 18: 588-589.
- Hoog, G.S. de, Göttlich, E., Platas, G. Genilloud, O., Leotta, G. & Brummelen, J. van. 2005. Evolution, taxonomy and ecology of the genus *Thelebolus* in Antarctica. *Studies in Mycology* 51: 33-76.
- 2012. The operculate ascus and allied forms. In: Reynolds, D.R. (editor). 2012. Ascomycete Systematics: The Luttrellian Concept. New York / Heidelberg / Berlin: Springer-Verlag. pp. 27-48.

Taxa beschreven door Joop van Brummelen of door hem in een ander genus geplaatst (76 taxa)

- Anthracobia rehmi* Brumm. 1984
- Ascobolus cainii* Brumm. 1967
- Ascobolus degluptus* Brumm. 1967
- Ascobolus fushanus* Yei Z. Wang & Brumm. 1997
- Ascobolus hawaiiensis* Brumm. 1967
- Ascobolus lineolatus* Brumm. 1967
- Ascobolus mancus* (Rehm) Brumm. 1967
- Ascobolus nodulosporus* Brumm. 1967
- Ascobolus perforatus* Brumm. 1981
- Ascobolus reticulatus* Brumm. 1967
- Ascobolus rhytidosporus* Brumm. 1979
- Ascobolus sacchariferus* Brumm. 1967
- Ascobolus scatigenus* (Berk. & M.A. Curtis) Brumm. 1967
- Ascobolus siamensis* Brumm. 1967
- Ascobolus singeri* Brumm. 1967
- Ascobolus terrestris* Brumm. 1984
- Ascodesmis hawaiiensis* Brumm.
- Ascodesmis nana* Brumm. 1981
- Ascozonus leveillei* (P. Crouan & H. Crouan) Brumm. 1967
- Ascozonus monascus* Brumm. & M.J. Richardson 2000
- Ascozonus solms-laubachii* (Rabenh.) Brumm. 1998
- Botrytis terrestris* Brumm.
- Boubovia vermiphila* Brumm. & R. Kristiansen 1999
- Fimaria cervaria* (W. Phillips) Brumm. 1962
- Fimaria hepatica* (Batsch) Brumm. 1962
- Fimaria theioleuca* (Rolland) Brumm. 1962
- Jafneadelphus amethystinus* (W. Phillips) Brumm. 1969
- Leptokalpion* Brumm. 1977
- Leptokalpion albicans* Brumm. 1977
- Leucoscypha pallida* (Spoonner) Brumm. 1995
- Marcelleina* Brumm., Korf & Rifai 1967
- Marcelleina atrovioleacea* (Delile ex De Seynes) Brumm. 1967
- Marcelleina persoonii* (P. Crouan & H. Crouan) Brumm. 1967
- Octospora coccinea* (P. Crouan & H. Crouan) Brumm. 1967
- Octospora fusispora* (Berk.) Brumm. 1967
- Peziza pyrophila* (Korf & W.Y. Zhuang) Brumm. 1998
- Pseudascozonus* Brumm. 1985
- Pseudascozonus racemosporus* Brumm. 1985
- Pseudombrophila albicans* (Fuckel) Brumm. 1995
- Pseudombrophila argentinensis* Brumm. 1995
- Pseudombrophila bulbifera* (E.J. Durand) Brumm. 1995
- Pseudombrophila cervaria* (W. Phillips) Brumm. 1995

Pseudombrophila coprina (Eckblad) Brumm. 1995
Pseudombrophila dentata (Boud.) Brumm. 1995
Pseudombrophila earina (Ellis) Brumm. 1995
Pseudombrophila equina (Graddon) Brumm. 1995
Pseudombrophila fuegiana Brumm. 1995
Pseudombrophila fuscolilacina (Grélet) Brumm. 1995
Pseudombrophila hepatica (Batsch) Brumm. 1995
Pseudombrophila laciniata Brumm. 1995
Pseudombrophila leporum (Alb. & Schwein.) Brumm. 1995
Pseudombrophila merdaria (Fr.) Brumm. 1995
Pseudombrophila minuta Brumm. 1995
Pseudombrophila petrakii (Sacc.) Brumm. 1995
Pseudombrophila porcina (Svrcek & Kubicka) Brumm. 1995
Pseudombrophila purpurea (Seaver) Brumm. 1995
Pseudombrophila ramosa (Velen.) Brumm. 1995
Pseudombrophila ripensis (E.C. Hansen) Brumm. 1995
Pseudombrophila sect. *Nannfeldtiella* (Eckblad) Brumm. ex Y.J. Yao & Spooner 2006
Pseudombrophila virginea (Svrcek & J. Moravec) Brumm. 1995
Ramgea Brumm. 1992
Ramgea annulispora Brumm. 1992
Saccobolus diaphanus Brumm. 1976
Saccobolus eleutherosporus Brumm. 1976
Saccobolus geminatus Thaxt. ex Brumm. 1967
Saccobolus infestans (Bat. & Pontual) Brumm. 1967
Saccobolus parvisporus Brumm. 1976
Saccobolus purpureus Brumm. 1976
Saccobolus saccoboloides (Seaver) Brumm. 1967
Saccobolus sphaerosporus Brumm. 1976
Saccobolus succineus Brumm. 1969
Saccobolus thaxteri Brumm. 1967
Saccobolus verrucisporus Brumm. 1967
Thelebolus coemansii (Boud.) Brumm. 1998
Thelebolus ellipsoideus Brumm. & de Hoog 2005
Thelebolus globosus Brumm. & de Hoog 2005

Soorten die naar Joop van Brummelen vernoemd zijn

Trichobolus vanbrummelenii Valldos. & Guarro 1988